

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Олена ГРИБАНОВА

« 18 » вересня 2024

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки фахових молодших бакалаврів

галузі знань: 23 соціальна робота

спеціальності: 023 соціальна робота

освітньо-професійної програми: соціальна адвокація

Укладач Ірина МОРДВІНОВА

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії економічних
дисциплін та менеджменту

Протокол № 1 від "02" вересня 2024

Голова ЦК ЕДМ

Ірина МОРДВІНОВА

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від "18" вересня 2024

Заступник директора з НМР

Альона ХОДАКОВСЬКА

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 23 соціальна робота	Нормативна
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 023 соціальна робота	Рік підготовки:
		2 -й
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 1 год	Освітньо-професійна програма: соціальна робота	Лекції
		-
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Самостійна робота
Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр		74 год.
		Вид контролю:
		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна теорія» є формування системи знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формаціях.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Економічна теорія» є: вивчення загальних засад економічного життя суспільства, закономірностей розвитку економічної системи, механізму дії економічних законів і використання їх людьми у процесі господарської діяльності; визначення принципових рис основних соціально-економічних систем і напрямів їх еволюції.

У разі успішного завершення курсу здобувач освіти набуває **програмні компетентності** (з ОПП):

ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність діяти у відповідності з принципами академічної доброчесності

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни (з ОПП):

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійному середовищі.

РН 24. Володіти навичками якісного академічного письма та дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Економічна теорія» базується на знаннях, отриманих під час вивчення таких дисциплін як всесвітня історія, громадянська освіта та є основою для вивчення економіки соціальної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.

Сутність та основні теоретичні складові економічної теорії. Функції економічної теорії. Зародження та розвиток економічної теорії.

Економічні потреби суспільства: сутність і класифікація. Економічний закон зростання потреб. Поняття «ресурси» та їх класифікація. Економічні інтереси: сутність і класифікація.

Тема 2. Виробництво і його основні чинники.

Суспільне виробництво та його основні чинники. Елементи процесу виробництва та їх характеристика. Продукт виробництва (суспільний продукт). Матеріальне та нематеріальне виробництво. Стадії руху суспільного продукту.

Система національних рахунків та її основні макроекономічні показники. Національний дохід і його роль у суспільному відтворенні.

Тема 3. Економічна система суспільства.

Власність та її економічний зміст. Структура власності. Типи і форми власності. Роздержавлення і приватизація.

Економічна система суспільства. Складові економічної системи. Типи економічних систем суспільства та їх характеристика. Державне регулювання економіки.

Тема 4. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини.

Сутність натурального та товарного виробництва. Проста і розвинута форми товарного виробництва: загальні риси й особливості. Товар і його властивості.

Сутність і функції грошей. Еволюція грошей. Закон грошового обігу. Інфляція.

РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ РИНКУ. ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ І СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОГРЕС

Тема 5. Загальні основи ринку.

Сутність і функції ринку. Типи ринків. Структура ринку. Механізм саморегулювання ринку. Інфраструктура ринку. Моделі ринку. Закони ринку. Конкуренція і монополія. Суб'єкти ринкової економіки.

Тема 6. Розподіл національного доходу.

Формування, розподіл та перерозподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини. Національне багатство: зміст, структура. Соціально-економічні проблеми суспільства.

Тема 7. Економічне зростання та його чинники.

Суспільне відтворення. Зміст і типи економічного зростання. Фактори економічного зростання. Вплив науково-технічної революції на економічний розвиток. Економічні цикли: сутність, види. Економічні кризи та їх характеристика.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекції		сем./практ.	лаб.	інд.	с.р.	
Розділ 1. Загальні засади економічного розвитку						
Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.	13	-	2	-	-	11
Тема 2. Виробництво і його основні чинники.	12,5	-	2	-	-	10,5
Тема 3. Економічна система суспільства.	12,5	-	2	-	-	10,5
Тема 4. Товарне виробництво і товарно-грошові відносини.	12,5	-	2	-	-	10,5
Разом за розділом 1	50,5	-	8	-	-	42,5
Розділ 2. Загальні основи ринку. Економічне зростання і соціально-економічний прогрес						
Тема 5. Загальні основи ринку.	12,5	-	2	-	-	10,5
Тема 6. Розподіл національного доходу	12,5	-	2	-	-	10,5
Тема 7. Економічне зростання та його чинники.	12,5	-	2	-	-	10,5
Разом за розділом 2	37,5	-	6	-	-	31,5
Узагальнення знань	2	-	2	-	-	
<i>Усього годин</i>	90	-	16	-	-	74

6. Теми семінарських/практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.	2
2	Виробництво і його основні чинники.	2
3	Економічна система суспільства	2
4	Товарне виробництво і товарно-грошові відносини.	2
5	Загальні основи ринку.	2
6	Розподіл національного доходу	2
7	Економічне зростання та його чинники.	2
8	Узагальнення знань	2
	Разом	16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Економічна теорія як фундаментальна суспільна наука. Економічні потреби суспільства і роль виробництва в їх задоволенні.	11
2	Виробництво і його основні чинники.	10,5
3	Економічна система суспільства	10,5
4	Товарне виробництво і товарно-грошові відносини.	10,5
5	Загальні основи ринку.	10,5
6	Розподіл національного доходу	10,5

7	Економічне зростання та його чинники.	10,5
8	Узагальнення знань	
	Разом	74

Індивідуальне завдання

ІДЗ включає в себе 2 завдання, кожне з яких оцінюється у 10 балів.

1. Пропонується на вибір один із онлайн-курсів: «Економіка для усіх» (https://courses.prometheus.org.ua/courses/NaUKMA/103/2015_T1/about) або «Економіка на кожен день» (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ECO101+2020_T3) на освітній платформі Prometheus.

Для зарахування результатів необхідно завантажити до відповідних тек на сторінці дисципліни в мудлі сертифікат, заяву і декларацію. Отримання сертифіката про проходження курсу зараховується як 10 балів. У випадку, якщо здобувач освіти пройшов курс, але сертифікат не отримав, він замість сертифіката має надіслати скріншот сторінки прогресу для визначення кількості набраних балів.

2. Виконати завдання «Чи правильне твердження?».

Для 5-ти тверджень вказати «так» чи «ні» (згодні з ним чи ні), навести аргументи на підтвердження своєї думки та приклади. Правильна відповідь на кожне твердження оцінюється у 2 бала (разом 10 балів).

Неформальна освіта реалізується під час виконання одного із завдань ІДЗ шляхом проходження онлайн-курсів.

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань		Інд. завд	Залік	Сума
Модульна атестація № 1 (30 балів)	Модульна атестація № 2 (30 балів)			
Розділ 1	Розділ 2			
1. Поточний контроль (20 балів): - робота на заняттях – $2 \times 4 = 8$ б.; - виконання домашніх завдань – $1 \times 4 = 4$ б.; - тестування – $2 \times 4 = 8$ б.; 2. Рубіжний контроль – 10 б.: - контрольна робота після розділу 1.	1. Поточний контроль (21 бал): - робота на заняттях – $3 \times 3 = 9$ б.; - виконання домашніх завдань – $1 \times 3 = 3$ б.; - тестування – $3 \times 3 = 9$ б.; 2. Рубіжний контроль – 9 б.: - контрольна робота після розділу 2.	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 100 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	

C	75 – 84 (добре)	Незараховано
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

9. Рекомендована література

Основна:

1. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1091>.
2. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. К.: Вид-во Ліра-К, 2020. 450 с.
3. Основи економічної теорії: навч. посібник / І. В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.
4. Петруня Ю.Є., Задоя А.О. Економіка: базовий курс. Навчальний посібник [Електронне видання]. [6-те вид., переробл. і доп.]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. 265 с.
5. Зеленько О.О. Основи економічної теорії: Опорний конспект лекцій для студентів неекономічних спеціальностей (електронний варіант) / Зеленько О.О. та ін. Харків: ХНПУ, 2020. 143 с. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/3859>

Додаткова:

1. Захарченко О., Барановська М., Козак Ю., Курмиженко В. та ін. Основи економічної теорії. Підручник / О. Захарченко. К. Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
2. Основи економічної теорії: метод. реком. для самост. вивч. дисц. студентами неекономічних спец. / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди; уклад.: А.О. Гура, Т.Г. Гуцан, О.О. Зеленько, І.О. Ночвіна. Харків: ХНПУ, 2019. 69 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/2341>.
3. Сірко А. Економічна теорія. Політекономія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 448с
4. Семененко В.М., Коваленко Д.І. Економічна теорія. Політекономія Навчальний посібник / В.М. Семененко К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 428 с.
6. Уразов А., Саух І., Вікарчук О. Основи економічної теорії. Підручник / А. Уразов. К. Центр навчальної літератури, 2019. 312 с.

9. Інформаційні ресурси

1. <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=153>

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - zakon.rada.gov.ua.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: - <http://portal.rada.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: -<http://www.kmu.gov.ua>.